

W następnej części spotkania odczytano część pism gratulacyjnych m.in.: od metropolity gnieźnieńskiego arcybiskupa Henryka Muszyńskiego, z Polskiej Akademii Nauk od jej wiceprezesa prof. Janusza Tazbira oraz przewodniczącego Wydziału Nauk Społecznych prof. Henryka Samsonowicza, rektorów uniwersytetów z Opola, Poznania, Szczecina i Pomorskiej Akademii Pedagogicznej w Słupsku, dziekanów, dyrektorów instytutów i innych jednostek organizacyjnych, a także poszczególnych badaczy. Wśród kilkudziesięciu listów i telegramów nie zabrakło życzeń od wieloletnich kolegów, uczniów oraz redakcji czasopism naukowych.

Po wystąpieniach gości zabrał głos Jubilat, który podziękował za życzenia oraz serdeczną atmosferę spotkania i wygłosił wykład na temat przygotowywanego dzieła o rozwoju metod historiograficznych. Uczynił to w sposób niezwykle klarowny, mimo że problematyka dotyczyła skomplikowanych kwestii warsztatowych.

Na zakończenie uroczystości zabrali głos prorektorzy Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza: prof. Bogdan Walczak odczytał wiersz napisany na Jubileusz, a prof. Przemysław Hauser wygłosił toast na cześć bohatera uroczystości. W przyjaznej atmosferze przemawiali również inni uczestnicy spotkania, prosząc Profesora o autograf na egzemplarzach książki pamiątkowej.

Żaneta Polowczyk-Kuik

POLSKO-NIEMIECKA NAGRODA

Traktat między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy z 17 czerwca 1991 r. stwierdził w art. 35: „Umawiające się Strony ustanawiają wspólną nagrodę za szczególne zasługi dla rozwoju stosunków polsko-niemieckich. Nagrodę tę będzie przyznawać corocznie komitet, którego statut zostanie ustalony w odrębnym porozumieniu”. W dniu 26 lutego 2002 r. odbyła się w Berlinie dziewiąta edycja uroczystego wręczenia Polsko-Niemieckiej Nagrody, którego dokonali obaj ministrowie spraw zagranicznych RFN i Polski, Joschka Fischer i Włodzimierz Cimoszewicz.

Tegorocznymi laureatami zostali: Towarzystwo Niemiecko-Polskie w Saksonii, Fundacja św. Jadwigi oraz pośmiertnie Andrzej Szczypiorski (nagroda honorowa). Za zasłużonymi instytucjami stoją konkretni ludzie. Nagroda 2002 roku różni się od dotychczasowych tym, iż wyróżnionymi osobami są dwie kobiety – Polka żyjąca na terenie RFN i Niemka osiadła od kilku lat w Polsce. Elżbieta Zimmermann, zamieszkała od 1970 r. w Dreźnie, była inicjatorką utworzenia Towarzystwa Niemiecko-Polskiego w Saksonii, którego przewodniczącą pozostaje do dziś. Towarzystwo tworzy podstawy porozumienia między Polakami i Niemcami, promuje polską kulturę, podejmuje działania na rzecz podniesienia prestiżu Polski w oczach mieszkańców Saksonii, organizuje wymianę młodzieży i podróże studyjne do Polski. Dzięki osobistej kulturze i wielkiemu oddaniu Elżbiety Zimmermann dla idei porozumienia między narodami, szczególnie cennemu w okresie trudnej koegzystencji NRD i PRL, wyróżnione Towarzystwo jest czymś więcej aniżeli tylko instytucją realizującą swe statutowe zadania.

Z kolei inicjatorką i duszą przedsięwzięcia pod nazwą Fundacja św. Jadwigi we wsi Morawa na Śląsku jest Melitta Sallai i jej rodzeństwo z pochodzenia von Wietersheim-Kramsta, ofiara przymusowych wysiedleń z Polski po 1945 r., która po dziesięcioleciach wędrówki po świecie wróciła do swej rodzinnej posiadłości, aby tu odnaleźć nowy cel swego życia. Laureatka nagrody, którą los po wojnie rzucił kolejno do Francji, Portugalii i Angoli, poświęciła węgierskiego dyplomata, odznaczonego w latach pięćdziesiątych orderem *Polonia Restituta* za pomoc udzieloną polskiemu rządowi w czasie ewakuacji po wybuchu II wojny światowej. Po powrocie do Polski w 1992 r. wspólnie z rodzeństwem dokonała, dzięki

finansowemu wsparciu Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej, adaptacji starej rodzinnej posiadłości do potrzeb nowej pasji. Przy pomocy niewielkich środków utworzonej Fundacji w małej wiosce realizuje wielkie idee zbliżenia ludzi różnych środowisk, wyznań i narodowości.

Istniejąca od 1995 r. Fundacja prowadzi wielostronną działalność, m.in. bezpłatne przedszkole dla ubogich dzieci, realizuje projekty edukacyjne i propedeutyczne kursy pedagogiki Montessori dla młodzieży oraz doksztalcanie dla dorosłych. Spotkaniom, wystawom i seminariom towarzyszy przewodnia idea przezwycięzania negatywnych stereotypów i budowania wspólnej przyszłości na gruncie mądrej pamięci o przeszłości. Wszystko wskazuje na to, że tegoroczna nagroda trafiła w godne ręce.

Anna Wolff-Powęska